

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 29.4.2020
COM(2020) 179 final

2020/0071 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterou se mění směrnice (EU) 2016/797 a směrnice (EU) 2016/798, pokud jde o jejich
lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu**

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Návrh je součástí nouzových opatření přijatých Komisí v reakci na mimořádnou situaci způsobenou rozšířením onemocnění COVID-19.

Směrnice (EU) 2016/797 a směrnice (EU) 2016/798 z technického pilíře 4. železničního balíčku členskými státy neobvykle poskytly volbu dvou lhůt pro provedení ve vnitrostátním právu¹ – dne 16. června 2019, nebo, po oznámení Komisi a Agentuře Evropské unie pro železnice, dne 16. června 2020. Do roku 2019 provedlo obě směrnice ve vnitrostátním právu osm států – BG, FI, FR, GR, IT, NL, RO, SI).

S ohledem na rozšíření onemocnění COVID-19 požádala většina zbývajících sedmnácti členských států o prodloužení lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu, přičemž uvedla, že není schopna dokončit nezbytné právní předpisy před 16. červnem 2020.

Vzhledem k mimořádným okolnostem je zcela pochopitelné, že konečné provedení před 16. červnem 2020 nemusí být možné. Je nezbytné zajistit právní srozumitelnost a jistotu, zejména pro železniční průmysl a podniky, které jsou hlavními příjemci čtvrtého železničního balíčku. K rozšíření onemocnění COVID-19 došlo v konečné fázi přijímání vnitrostátních prováděcích opatření. Členské státy by však měly být schopny tento proces dokončit během dodatečné doby trvající tři měsíce. Komise proto považuje krátké zpoždění o tři měsíce za přiměřené.

V souladu se směrnicí (EU) 2016/797 a směrnicí (EU) 2016/798 byla přijata řada prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci. S ohledem na dvojí lhůtu pro provedení v nich byla stanovena odpovídající přechodná ustanovení a data vstupu v platnost. Komise navrhne soubor změn prováděcích aktů, aby byly uvedeny do souladu s prodloužením lhůt pro provedení po přijetí navrhované směrnice. U příslušných aktů v přenesené pravomoci² by stávající postup stanovený v článku 6 směrnice (EU) 2016/798 neumožnil včasné sladění s prodloužením lhůt pro provedení ve vnitrostátním právu. Proto je v návrhu uveden právní základ a zjednodušený postup pro další sladění. To zajistí soudržný právní rámec a provádění technického pilíře čtvrtého železničního balíčku.

Nejedná se o iniciativu v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT).

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Návrhy jsou v souladu s celkovými nouzovými opatřeními, která Komise přijímá za účelem zmírnění a překonání nepříznivých účinků rozšíření onemocnění COVID-19.

Je nezbytné tato opatření přijmout, aby byla zajištěna kontinuita přepravy zboží a osob.

¹ Článek 57 směrnice (EU) 2016/797 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii a článek 33 směrnice (EU) 2016/798 o bezpečnosti železnic.

² Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/761 ze dne 16. února 2018, kterým se stanoví společné bezpečnostní metody pro dohled vykonávaný vnitrostátními bezpečnostními orgány po vydání jednotného osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 1077/2012 (Úř. věst. L 129, 25.5.2018, s. 16).

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/762 ze dne 8. března 2018, kterým se stanoví společné bezpečnostní metody týkající se požadavků na systém zajišťování bezpečnosti podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 a kterým se zrušuje nařízení Komise (EU) č. 1158/2010 a (EU) č. 1169/2010 (Úř. věst. L 129, 25.5.2018, s. 26).

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Řádné fungování vnitřního trhu v oblasti železniční dopravy, volný pohyb základního zboží, cestujících a pracovníků a souvisejících služeb závisí na hospodářské výkonnosti železničních podniků, provozovatelů infrastruktury a železničního průmyslu, jakož i na řádném fungování právního a správního rámce. Nepříznivé hospodářské důsledky stávajícího rozšíření onemocnění COVID-19 by mohly ohrozit finanční zdraví železničních podniků a provozovatelů infrastruktury a mít závažné negativní dopady na dopravní systém a hospodářství jako celek.

Komise vypracovala koncepci „zelených pruhů“, která má zajistit, aby byly hranice otevřeny pro nákladní dopravu a aby se zkrátila zpoždění v dopravě. Byly vydány pokyny týkající se práv cestujících, které budou dále aktualizovány za účelem řešení dalších změn v celkové situaci.

Změna směrnic je zaměřena na řešení hlavních současných obav členských států, železničních podniků, provozovatelů infrastruktury a železničního průmyslu, a proto je mimořádně důležitá.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Tato iniciativa vychází z čl. 91 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Členské státy nemohou uspokojivě dosáhnout cíle návrhu, neboť jsou vázány prováděcími opatřeními stanovenými ve směrniciích a nemohou je jednostranně měnit. Tohoto cíle lze dosáhnout pouze změnou samotných směrnic spolunormotvůrcem.

- **Proporcionalita**

Návrh je přiměřený problémům způsobeným krizí a nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle, kterým je zmírnit dopad současného rozšíření onemocnění COVID-19 pro účely provedení směrnic ve vnitrostátním právu.

- **Volba nástroje**

Aby bylo dosaženo cíle tohoto právního nástroje, měl by být právní nástroj stejný jako právní nástroj, který má být změněn. Hlavním účelem návrhu je změna lhůty pro provedení požadovaná členskými státy.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Jedná se o naléhavé opatření, které je vyvoláno náhlým a nepředvídatelným rozšířením onemocnění COVID-19. Z tohoto důvodu není opatření relevantní z hlediska programu pro účelnost právních předpisů a hodnocení ex post nebylo provedeno.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Formální konzultace se zúčastněnými stranami nemohla být vzhledem k naléhavosti věci provedena. Orgány členských států i zúčastněné strany však vyzvaly Komisi, aby v kontextu směrnic přijala návrh vhodných opatření.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Jak bylo vysvětleno, řádné shromažďování odborných znalostí nebylo vzhledem k naléhavosti situace možné. Mimořádná opatření Komise jsou přijímána na základě vědeckých poznatků o vývoji epidemiologických okolností.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů nemohlo být vzhledem k naléhavosti situace provedeno.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Nemá žádné dopady na základní práva.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Nevztahuje se na tento návrh.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Aby bylo zajištěno řádné provádění navrhovaného opatření, které má rovněž přímý dopad na právní srozumitelnost pro železniční odvětví, Komise navrhuje zavést ustanovení týkající se oznámení pro členské státy, které volí možnost prodloužení lhůty pro provedení do 16. září 2020.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se mění směrnice (EU) 2016/797 a směrnice (EU) 2016/798, pokud jde o jejich lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 91 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s čl. 57 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797³ a čl. 33 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798⁴ členské státy měly do 16. června 2019 uvést své zákony, právní a správní předpisy do souladu s příslušnými ustanoveními uvedených směrnic. Podle čl. 57 odst. 2 směrnice (EU) 2016/797 a čl. 33 odst. 2 směrnice (EU) 2016/798 však měly členské státy možnost prodloužit lhůtu pro provedení ve vnitrostátních předpisech o jeden rok.
- (2) Sedmnáct členských států oznámilo Komisi a Agentuře Evropské unie pro železnice (dále jen „agentura“) prodloužení lhůty pro provedení směrnic (EU) 2016/797 a (EU) 2016/798 do 16. června 2020.
- (3) Vzhledem k mimořádné a nepředvídatelné situaci způsobené šířením onemocnění COVID-19 čelí některé z uvedených členských států potížím při dokončování legislativních prací v dané lhůtě pro provedení, a tudíž hrozí, že tato lhůta nebude dodržena. Takové selhání by mohlo vést k právní nejistotě pro železniční průmysl, vnitrostátní orgány a agenturu, pokud jde o právní předpisy, které se použijí pro bezpečnost a interoperabilitu železnic. Neschopnost některých členských států provést uvedené směrnice ve vnitrostátním právu v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 má nepříznivé důsledky pro železniční odvětví.

¹ Úř. věst. C , , p. .

² Úř. věst. C , , p. .

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 ze dne 11. května 2016 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii (přepřacované znění) (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 44).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 ze dne 11. května 2016 o bezpečnosti železnic (přepřacované znění) (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 102).

- (4) Je nezbytné zajistit právní srozumitelnost a jistotu pro železniční průmysl tím, že se v relevantních případech umožní, aby členské státy od 16. června 2020 a po omezenou dobu i nadále uplatňovaly směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES⁵ a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES⁶.
- (5) Jelikož k rozšíření onemocnění COVID-19 došlo v konečné fázi přijímání vnitrostátních prováděcích opatření, měla by být členským státům k dokončení procesu provedení ve vnitrostátním právu povolena dodatečná doba trvající tři měsíce.
- (6) Lhůty pro provedení směrnic (EU) 2016/797 a (EU) 2016/798 ve vnitrostátním právu by měly být prodlouženy o tři měsíce do 16. září 2020. V souladu s tím by měla být upravena data zrušení směrnice 2004/49/ES a směrnice 2008/57/ES, která jsou stanovena v článku 58 směrnice (EU) 2016/797 a v článku 34 směrnice (EU) 2016/798.
- (7) Na základě směrnice (EU) 2016/798 byla přijata řada aktů v přenesené pravomoci, které odrážejí předchozí lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu. Tyto akty je v současné situaci třeba uvést do souladu s novou lhůtou pro provedení. Pro případy, ve kterých je z naléhavých důvodů nutné změnit akt v přenesené pravomoci, by měl být stanoven zjednodušený postup.
- (8) Směrnice (EU) 2016/797 a (EU) 2016/798 by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny.
- (9) Pro dosažení rychlé použitelnosti opatření stanovených touto směrnicí by tato směrnice měla vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice (EU) 2016/797 se mění takto:

- 1) v článku 57 se vkládá nový odstavec, který zní:

„2a. Členské státy, které prodloužily lhůtu pro provedení v souladu s odstavcem 2, ji mohou dále prodloužit do [16. září 2020]. Jejich prováděcí opatření se použijí od uvedeného data. Uvedené členské státy o tom uvědomí agenturu a Komisi nejpozději jeden den po vstupu směrnice (EU) 2020/... v platnost.“;
- 2) v čl. 58 prvním pododstavci:

se datum „16. června 2020“ nahrazuje datem „16. září 2020“.

Článek 2

Směrnice (EU) 2016/798 se mění takto:

- 1) vkládá se nový článek 6a, který zní:

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti (směrnice o bezpečnosti železnic) (Úř. věst. L 164, 30.4.2004, s. 44).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES ze dne 17. června 2008 o interoperabilitě železničního systému ve Společenství (Úř. věst. L 191, 18.7.2008, s. 1).

„Článek 6a

Sladění CSM s revidovanými lhůtami

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s čl. 27 odst. 7 za účelem sladění dat použitelnosti aktů v přenesené pravomoci přijatých podle čl. 6 odst. 6 s lhůtou pro provedení stanovenou v čl. 33 odst. 2a.“

- 2) V článku 27 se doplňuje nový odstavec, který zní:
„7. Odchylně od odstavců 1 až 6 se pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci podle článku 6a svěřuje Komisi od [data vstupu směrnice (EU) 2020/... v platnost] do [16. září 2020]. Použije se postup stanovený v článku 27a.“
- 3) V článku 27 se doplňuje nový odstavec, který zní:
„8. Odchylně od odstavců 2 až 6 a aniž je dotčen odstavec 7, pokud je to ze závažných naléhavých důvodů nutné, použije se na akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku postup stanovený v článku 27a.“
- 4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 27a

Postup pro naléhavé případy

1. Akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku vstupují v platnost bezodkladně a jsou použitelné, pokud proti nim není vyslovena námitka v souladu s odstavcem 3.
 2. Jakmile Komise přijme akt v přenesené pravomoci podle tohoto článku, oznámí to současně Evropskému parlamentu a Radě a uvede důvody použití postupu pro naléhavé případy.
 3. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky postupem uvedeným v čl. 27 odst. 6. V takovém případě zruší Komise tento akt neprodleně poté, co jí Evropský parlament nebo Rada oznámí rozhodnutí o vyslovení námitek.“
- 5) V článku 33 se vkládá nový odstavec, který zní:
- „2a. Členské státy, které prodloužily lhůtu pro provedení v souladu s odstavcem 2, ji mohou dále prodloužit do [16. září 2020]. Jejich prováděcí opatření se použijí od uvedeného data. Uvedené členské státy o tom uvědomí agenturu a Komisi nejpozději jeden den po vstupu směrnice (EU) 2020/... v platnost.“
- 6) V čl. 34 prvním pododstavci:
se datum „16. června 2020“ nahrazuje datem „16. září 2020“.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*